

Nº 11

Göyarcın

2004

ISSN-0207-4710

Gah göydəyəm, gah yerdəyəm,
Tanrı məni quş yaradıb.
Ürəyimə sevgi verib,
Əhvalımı xoş yaradıb.

Ona görə məni görcək,
Torpaq da, göy də sevinir.
Ayağım yerdə dincəlir,
Qanadım göydə sevinir.

KÖRPƏ QUŞUN NƏĞMƏSİ

Hələ uça bilmirəm,
Balacayam, balaca.
Yaxşı qaça bilmirəm,
Kiməsə yem olacam.

Tez ol, Təbiət ana,
Paltarıma çək rəngi.
Məni xilas eləsin
Gül rəngi, çiçək rəngi.

EŞŞƏKARISI

Beş-on dəqiqə olar
Uçub bura gəldiyi.
Vızıltısı uzaqdan
Çağırır, gəl-gəl deyir.

Uçub belədən belə,
Yoxdur onun qorxusu.
Toxunduğu budaqda
Nəfəsinin qoxusu.

Elə hey vızıldayır,
Hey çığır-bağır salır.
Nəfəsiylə budaqda
Görünməz ciğır salır.

Özüne dost axtarır,
Eşidib gələn gerek,
Sehrli məktub yazır,
Oxuya bilən gerek.

Onun saldığı ciğır
Dönür güclü maqnitə.
Yaxına gələn arı
Çətin ki, burdan ötə.

Yox-yox, bu ciğır deyil,
Zərif sevgi torudu.
İçində çabalayan
Bir sevimli arıdı.

"Torçu" geri qayıdıb
Öz arzusuna çatır.
Ürəyində nə qədər
Sehrli sözlər yatır.

Qanadlarına baxın,
Kim deyir qəşəng deyil?!
O, eşşək arısıdı,
Ancaq ki, eşşək deyil...

QƏFƏSDƏ YAŞAYAN QUŞ

Qəfəsdə yaşayan quş,
Dərdli-dərdli ötürsən.
Şad olarsan, özünü
Çəmənərə yetirsən.

Hər gün arzulayırsan
Azad qanad açmağı.
Kökündən yadırgayıb
Qanadların uçmağı.

Azad olsan, arzunun
Çiçəyi çırtlayacaq.
Bir azca uçan kimi
Ürəyin partlayacaq.

Qəfəsin qapısını
Açmaq çətin iş deyil.
Sənin azadlığınla
Ölümün qoşadır, bil...

Siz qonaqlara
Baxın yol boyu,
Bu gün olacaq
Qarişqa toyu.
Məclis hazırdı,
O bəy, bu gəlin.
Yaxına gəlin,
Yaxına gəlin!
Sevinc gətirib
Sevgi onlara.

Siz də qoşulun
Bu xoş anlara.
Toyu olanlar
Qanad açacaq,
İndicə onlar
Qoşa uçacaq.
Hamı özünü
Öyər toy günü.
Qanad açmağa
Dəyər toy günü...

Rəssam MƏTANƏT

DURNA ÇİRAĞI

- Bu, nədir ata?
- Durna çırağı,
- Neyləyir axı
Durna çırağı?
- Oğlum, durnalar
Gecələr uçar.
Çıraq yollara
Şəfəqlər saçır.
Sübhədək yanır,
Oyaq olur o.

Durnalar üçün
Mayak olur o.
Durna çırağı
Niyyət, arzudu.
Quşların yerdə
Bəxt ulduzudu.
O, sevən qəlbin
Sədaqətidir...
İnsanın quşa
Məhəbbətidir...

MƏNƏ GÖY ÜZÜ VERİN

Göydə uçan ağ bulud
Zərif tülə bənzəyir,
Səmanın yaxasında
Quşlar gülə bənzəyir.

Sanki bizi çağırır,
Gəl-gəl deyir göy üzü,
Əgər quşlar olmasa,
Qaribşəyər göy üzü.

Başımızın üstündə
Onlar uçar, yarışır.
Kimin ki, qanadı var
Uçmaq ona yaraşır.

Mənə göy üzü verin,
Göy - vətən əvəzidi.
Quşu quşa döndərən
Ucalmaq həvəsidir.

DAŞI SORĞU-SUALA ÇƏKƏN HAKİM

ÇİN NAĞILI

Bir dəfə hakim Bao-qun yarımçıq işi başa çatdırmaq üçün məhkəməyə gəldi. O, küçə ilə gedəndə gördü ki, bir uşaq daşın üstündə oturub ağlayır. Onun yanında isə boş bir zənbil var. Hakim oğlanı yanına çağıraraq dedi:

- Oğlan, kim sənin xətrinə dəyib? Niyə ağlayırsan?

Oğlan cavab verdi:

- Şəhər tezdən yağlı kökələr satıb iki yüz manat pul qazanmışdım. Bir nəfər gəlib mənə foks göstərdi. O gedəndən sonra baxıb gördüm ki, pullarım yoxdu.

Oğlan bunları deyib, daha da bərkdən ağlamağa başladı.

Oğlanı dinləyən Bao-qunun qaşları çatıldı:

- Pul zənbilin içində, zənbil isə daşın üstündə idi, eləmi?

- Bəli.

- Hə, yəqin ki, pulları bu daş oğurlayıb.

Hakim əmr etdi ki, daşı məhkəməyə aparınlar.

Bunu eşidən adamlar özlərini gülməkdən zorla saxladılar. Maraq onlara güc gəldi. Adamlar məhkəmə zalına getdilər ki, daşın necə sorğu-suala çəkilməsini görsünlər.

Bao-qun hakim masasının arxasında əyləşib daşı sorğu-suala tutdu.

- Hə, de görüm uşağın pullarını sən oğurlamısan?

Təbii ki, daşdan səs çıxmadı.

Hakim əmr etdi ki, danışmadığı üçün daşı döysünlər.

Adamlar bu məzəli səhnəyə baxıb güldülər.

Birdən hakim əmr etdi ki, qapıları bağlayıb, bir nəfəri də çölə çıxmağa qoymasınlar.

Adamlar hakimin hirsələndiyini görüb, ona baş əydilər, yalvarmağa başladılar.

Hakim dedi:

- Yaxşı, bu dəfə sizin günahınızdan keçirəm. Ancaq gerek hərəniz bir dəmir pul verib, sonra məhkəmə salonunu tərk edəsiniz.

Çarəsiz adamlar razılaşıdılar. Hakim əmr etdi ki, içi isti su ilə dolu çəni məhkəmə zalına gətirsinlər.

Çəni ortaya gətirib qoyandan sonra hakim gəlib onun yanında dayandı. Adamlar bir-bir yaxınlaşıb çənin içinə bir dəmir pul atır, sonra məhkəmə zalını tərk etmək izni alırdılar.

Növbəti adam yaxınlaşıb çənə pul atanda hakim gördü ki, suyun üzündə yağ ləkələri əmələ gəlməyə başladı.

Hakim qışqırdı:

- İt oğlu it, uşağın pulunu sən oğurlamısan, boynuna al!

Oğru qorxudan tir-tir əsməyə başladı. Onun cibini axtarıb, 199 yağlı dəmir pul tapdılar. Hakimin əmri ilə uşağın pullarını qaytarıb özünə verdilər. Oğrunu isə o ki, var döyüb qovdular.

Ancaq bundan sonra adamlar başa düşdülər ki, Bao-qun nə üçün daşı sorğu-suala tutmuş.

O vaxtdan adamlar ağıllı hakimə daha çox hörmət etməyə başladılar.

Tərcümə edib işləyəni:
R. ƏLİYEV

XƏSİS RAHİB

TAY NAĞILI

Monastrın həyatında gözəl bir meyvə ağacı var idi. Ağac o qədər bar gətirmişdi ki, onun meyvəsini yığıb-yığıdırmaq mümkün deyildi. Ancaq xəsis rahib heç kəsə icazə vermirdi ki, meyvə dərsin.

İki kəndli fikirləşib belə qərara gəldilər ki, xəsis rahibi hiylə ilə aldadıb meyvə yığsınlar.

Əvvəlcə onlardan biri rahibin yanına gəlib xahiş etdi ki, icazə ver bir az meyvə dərim.

Rahib acıqlandı:

- Nə danışırısan, meyvə mənim özümə lazımdır.

- Möhtərəm rahib, siz məni düzgün başa düşmədiniz. Mən maral bişirib səni qonaq çağırmaq istəyirəm. Elə ona görə gəlmişəm ki, süfrəyə sizin qabağınıza qoymaq üçün bir az meyvə dərib aparım.

Rahibin gözləri işıqlandı:

- Bunu əvvəldən niyə demirsən? Nə qədər lazımdırsa, meyvə dərib apar.

Kəndliyə də elə bu lazım idi. Kisələri meyvə ilə doldurub apardı və rahibə dedi ki, yemək hazır olanda özüm gəlib səni aparacam.

Bir azdan monastrın həyatına ikinci kəndli gəldi və rahibdən meyvə dərməyə icazə istədi. Rahib etiraz edəndə bildirdi ki,

mən toyuq bişirib səni qonaq çağırmaq istəyirəm. Xörəyə qatmaq üçün mütləq meyvə lazımdır. Rahib razılaşdı. Bu kəndli də gətirdiyi torbanı və sandığı meyvə ilə doldurub getdi.

Axşam sözləşdikləri vaxtda kəndlilər rahibi qonaq aparmağa gəldilər. Onlar rahibi də götürüb kəndə sarı yollandılar. Yol ayrıcına çatanda birinci kəndli dedi: - Mənim evim bu tərəfdədir, gəlin əvvəlcə bizə gedək.

İkinci kəndli etiraz etdi: - Yox, möhtərəm rahib əvvəlcə bizə getməlidir.

Mübahisə başladı, nə başlandı. Hər kəndli rahibin bir qolundan tutub onu özünə sarı çəkməyə çalışdı.

Vəziyyətin gərginləşdiyini, qollarının ağrıdığını görən rahib qışqırdı:

- Bəsdi məni incitdiniz. Mən nə maral əti yemək istəyirəm, nə də ki, toyuq. Əl çəkin mənim yaxamdan.

Kəndlilərə də elə bu lazım idi. Onlar rahibin qolunu buraxıb onu yol ayrıcında qoydular və gülə-gülə öz evlərinə getdilər. Əslində onlar heç nə kəsib yemək bişirməmişdilər.

Tərcümə edib işləyəni:
R. ƏLİYEV

Rəssam Arif HÜSEYNOV

